# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| Onderwerp: | Participatieverordening Reusel-De Mierden 2027 |
| Vergaderdatum: | 10 november 2026 |
| Documentnr. Corsa.: | RA26.008 |
| Case nr. Corsa: | Z26003134 |
| Portefeuillehouder: | mw. A.J.M.H. van de Ven<br>burgemeester |

## Voorstel

1. De “Participatieverordening Reusel-De Mierden 2027” vast te stellen.
2. De “Inspraakverordening” vastgesteld op 19 december 2005, gelijktijdig in te trekken;
3. Een zienswijze aan het college te geven over het conceptimplementatieplan participatieverordening.

## Inleiding

De gemeente Reusel-De Mierden streeft naar een open, transparante en inclusieve bestuursstijl waarbij inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisatieactief worden betrokken bij beleid, besluitvorming en uitvoering. Dit staat centraal in de visie Samen Doen! waarin het college beschreven heeft welke 4 centrale kernwaarden de gemeente hanteert. Deze kernwaarden zijn: inleven in de ander, doen wat helpt in plaats van wat hoort, open en transparant zijn en werken vanuit verantwoordelijkheid en vertrouwen. Deze betrokkenheid is niet alleen een wens van de gemeente en de samenleving, maar wordt ook nadrukkelijk voorgeschreven door de Omgevingswet en de Wet versterking participatie op decentraal niveau (met daarin opgenomen het uitdaagrecht). De wettelijke verankering hiervan is uitgewerkt in de bijgevoegde participatieverordening. Per 1 januari 2027 is een participatieverordening verplicht.

## Argumenten

*1.1 Het belang van goede participatie groeit door de Omgevingswet en de Wet versterking participatie op decentraal niveau*
De Omgevingswet en de Wet versterking participatie op decentraal niveau verplichten gemeenten tot het structureel, zorgvuldig en transparant organiseren van participatie. Participatie onderstreept het belang van vroegtijdige betrokkenheid van inwoners. Met als doel om beter aan te kunnen sluiten op wat er lokaal leeft en de kwaliteit en draagvlak van de besluitvorming te vergroten.

*1.2 De verordening biedt kaders voor wanneer participatie wordt toegepast*
De verordening bevat de kaders voor inwonersparticipatie. Participatie is altijd maatwerk en verschilt per fase van het (beleidsontwikkelingsproces). Communicatie is daarbij van wezenlijk belang. Vooraf moet namelijk duidelijk zijn hoe belangenafweging plaatsvindt, wanneer en door wie er invloed uitgeoefend kan worden en hoe de verantwoordelijkheden liggen. De participatieladder in het implementatieplan (informeren, raadplegen, adviseren, meedoen en meebeslissen) biedt een gestructureerd en transparant kader voor het betrekken van inwoners bij gemeentelijk beleid.

*1.3 De nieuwe verordening wordt zoveel mogelijk toegepast bij onderdelen Omgevingswet.*
De nieuwe verordening regelt ook dat deze verordening zoveel mogelijk wordt toegepast bij het vaststellen of wijzigen van de omgevingsvisie of een omgevingsprogramma zoals opgenomen in de Omgevingswet.

*1.4 De nieuwe verordening biedt richtlijnen voor hoe om te gaan met het uitdaagrecht*
De aanpassing op de Gemeentewet regelt ook het uitdaagrecht. Bij het uitdaagrecht kunnen initiatiefnemers taken van de gemeente overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. Om hier uitvoering aan te geven is in de participatieverordening een hoofdstuk over het uitdaagrecht opgenomen. Hierin is onder andere opgenomen hoe inwoners de gemeente Reusel-De Mierden kunnen uitdagen om een gemeentelijke taak over te nemen.

*1.5 De toelichting bevat een aanvullende uitleg van de verordening*

Bij de verordening hoort een toelichting (bijlage 2). De toelichting bij een verordening is geen onderdeel van de verordening maar is een apart stuk. De toelichting vermeldt een aanvullende uitleg van de regeling. Nu de toelichting geen onderdeel is van de verordening is het niet nodig dat uw raad deze vaststelt.

*1.6 De resultaten van de pilots*
Bij de voorbereiding van de participatieverordening zijn 2 pilots opgestart. Een pilot in het team Maatschappij en een pilot in het team Gebiedsontwikkeling en Beheer (GOB). De resultaten van deze pilots zijn positief.
Team GOB hanteert een uitgebreid participatietraject bij de herontwikkeling van de Wilhelminalaan in Reusel. Er wordt op diverse momenten in het traject geparticipeerd. De doelgroepen waarmee geparticipeerd wordt en de wijze waarop zijn/ worden aangepast aan de fase van het project. Er is een uitgebreid communicatieplan hiertoe opgesteld door de projectleider van dit project en team 'communicatie' binnen de gemeente.
Team Maatschappij hanteert ook een participatietraject bij de herontwikkeling van de Clemensschool in Hulsel. Het 'programma van eisen' en 'plan van aanpak' van dit project laten duidelijk zien dat participatie is/ wordt meegenomen tijdens de uitvoering ervan.

*2.1 Na inwerkingtreding van de nieuwe verordening de huidige inspraakverordening intrekken*
De gemeenteraad moet een inspraakverordening vaststellen (artikel 150 Gemeentewet). Door de inwerkingtreding van de Wet versterking participatie op decentraal niveau is het nodig de huidige inspraakverordening te vervangen door een participatieverordening. Daarom kan de huidige inspraakverordening worden ingetrokken.

*3.1 De zienswijze van de raad op het conceptimplementatieplan*
Voor de implementatie van de participatieverordening is een conceptimplementatieplan opgesteld. Uw raad krijgt hierbij de gelegenheid een zienswijze te geven aan het college over de inhoud van dit conceptimplementatieplan.

## Kanttekeningen

*1.1 De participatieverordening leidt niet automatisch tot meer participatie*
De organisatie werkt volgens de visie Samen Doen! De participatieverordening zorgt ervoor dat er kaders zijn om participatie zorgvuldig en transparant in te zetten. Het doel is dus niet om zoveel mogelijk te participeren en daar iedereen bij te betrekken. Het doel is binnen de kaders te participeren waar dat kan. Dit kan per participatietraject verschillend zijn en is dus maatwerk.

*1.2 De kaders voor participatie in de verordening geven geen garantie voor draagvlak*
Een participatietraject dat is ingericht volgens de kaders en uitgangspunten in de verordening vormt geen garantie voor draagvlak voor het uiteindelijke besluit. De visie van de participanten is immers maar één van de onderdelen die daarbij worden meegewogen. Financiële aspecten en praktische haalbaarheid zijn ook van belang. Daarnaast is het onmogelijk om iedereen te bereiken. Er zullen echter altijd inwoners zijn die het oneens zijn met het besluit en zich onvoldoende gehoord voelen.

*1.3 De participatieverordening geldt niet voor de omgevingsvergunning in de Omgevingswet*
Deze nieuwe verordening is niet van toepassing voor de omgevingsvergunning in de Omgevingswet. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning is niet het bevoegd gezag, maar de aanvrager aan zet om participatie toe te passen. Uw raad heeft ook besloten dat participatie verplicht is voor bepaalde omgevingsvergunningen.

## Financiën

De vaststelling van de participatieverordening heeft geen directe financiële gevolgen. Wel zitten er kosten aan de uit te voeren participatietrajecten.
Het is belangrijk dat er duidelijkheid is over de kosten voor het organiseren van participatie of het uitdaagrecht. Bij projecten maken deze kosten deel uit van het projectbudget. Als geen budget is begroot dan is besluitvorming door het bevoegde bestuursorgaan (raad) nodig.

## Vervolg

*De participatieverordening in deze vorm is nieuw*

Participatie in deze georganiseerde vorm is nieuw. We zijn dus een lerende gemeente. Dit leren doen we samen met de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, de medewerkers van de gemeente, initiatiefnemers en inwoners. We leren door ermee te werken en te evalueren.

*Communicatie participatieverordening*
De zienwijzen van uw raad op het concept implementatieplan worden meegenomen in het concept implementatieplan. Het college stelt het implementatieplan vast.
De participatieverordening wordt bekendgemaakt in het Gemeenteblad. Ook wordt de inhoud van deze participatieverordening gedeeld en onder de aandacht gebracht via diverse communicatiekanalen.

*Beschikbare voorbeeldsjablonen*
Sjablonen voor inwonersparticipatie en het uitdaagrecht worden beschikbaar gesteld.
Bijvoorbeeld:
- Het plan en eindverslag van inwonersparticipatie;
- Aanvraag uitdaagrecht;
- Toewijzen uitdaagrecht;
- Vastleggen afspraken uitdaagrecht;
- Afwijzen uitdaagrecht;
- Evaluatieverslag uitdaagrecht.

## Bijlagen

Bijlage 1: Participatieverordening Reusel-De Mierden 2027 (26.02315)
Bijlage 2: Toelichting participatieverordening Reusel-De Mierden 2027 (26.03560)
Bijlage 3: Tekst inspraakverordening vastgesteld 19 december 2005 (26.04204)
Bijlage 4: Conceptimplementatieplan (26.10946)

het college van burgemeester en wethouders,

dhr. J.P.P.S. Ruyters
secretaris

mw. A.J.M.H. van de Ven
burgemeester

## Raadsbesluit

| | |
|---|---|
| Vergaderdatum: | 10 november 2026 |
| Onderwerp: | Participatieverordening Reusel-De Mierden 2027 |
| Documentnr. Corsa.: | RA26.008 |
| Case nr. Corsa | Z24003386 |

De raad van de gemeente Reusel-De Mierden;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 oktober 2026:

gelet op artikel 150 Gemeentewet:

## Besluit

1. De “Participatieverordening Reusel-De Mierden 2027” vast te stellen.
2. De “Inspraakverordening” vastgesteld op 19 december 2005, gelijktijdig in te trekken;
3. Een zienswijze aan het college te geven over het concept implementatieplan participatieverordening.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

mw. I.A.C. de Groot mw. A.J.M.H. van de Ven